

Streszczenie

Kontekst do planu postępowania eTOD 2020. Od 2013 roku miasto Chicago zachęca do spójnego, wielofunkcyjnego zagospodarowania terenu, zorientowanego na transport publiczny (Transit-Oriented Development, TOD) w pobliżu stacji kolejowych CTA i Metra. Taki model rozwoju może przynieść dodatkowe korzyści dla społeczności, np. zwiększenie liczby pasażerów korzystających z transportu publicznego oraz społeczności, w których można łatwiej poruszać się pieszo, co powoduje zmniejszenie natężenia ruchu i emisji gazów cieplarnianych przy jednoczesnym propagowaniu zdrowia publicznego i wzrostu podstawy opodatkowania miasta. Dzięki szeregowi rozporządzeń TOD, po raz pierwszy przyjętych przez Radę Miasta w 2013 r. oraz ich nowelizacji w latach 2015 i 2019 miasto Chicago przekształca koncepcję TOD. Do chwili obecnej takie rozwiązanie było dobrowolne, umożliwiając chętnym deweloperom obszaru w pobliżu transportu publicznego zmniejszenie liczby miejsc parkingowych, zwiększenie wysokości i zagęszczenia oraz opracowywanie projektów w celu zwiększenia możliwości poruszania się pieszo i przystępności cenowej. Nowelizacja rozporządzenia TOD ze stycznia 2019 r. położyła wyraźny nacisk na sprawiedliwość i rozszerzyła postanowienia polityki TOD w celu objęcia nieruchomości w pobliżu kilku korytarzy autobusowych o wysokiej częstotliwości ruchu, a także rozszerzyła system zachęt dla najbardziej zagęszczonych stref mieszkalnych, które wcześniej były wykluczone. Co istotne, rozporządzenie z 2019 r. wymaga również od miasta oceny wyników ostatnich projektów TOD i jeśli to konieczne, wydania zaleceń dotyczących zmiany postanowień TOD. Niniejszy plan postępowania eTOD 2020 spełnia to wymaganie. Zawiera wnioski z ostatniej analizy ilościowej i zapewnienie współpracy zainteresowanych stron. W ramach planu zaproponowano również kompleksowy plan działania miasta na najbliższe trzy lata w celu poprawienia równości rasowej, budowania majątku społecznego, odporności na warunki klimatyczne i celów dotyczących zdrowia publicznego poprzez właściwy rozwój zorientowany na transport publiczny (eTOD).

Wpływ na ostatnie projekty TOD. Analiza rozwoju TOD zatwierdzona w latach 2016–2019 ujawnia rozbieżności we wzorcach wzrostu między poszczególnymi dzielnicami, wzmacniając istniejące uprzedzenia rasowe. W tym czasie niemal 90% nowych projektów TOD realizowano w dzielnicach North Side, Northwest Side, Downtown oraz w okolicach West Loop. Dla porównania, w pobliżu obszarów stacji po południowej i zachodniej stronie miasta nastąpił niewielki rozwój TOD. W obszarach, w których są realizowane nowe projekty TOD, wzrosła liczba mieszkańców rasy białej, zmniejszyła się liczba mieszkańców rasy czarnej, a populacja mieszkańców pochodzenia hiszpańskiego na niektórych obszarach wzrosła, a na innych zmniejszyła się. Takie zmiany demograficzne wskazują wzorce przesiedleń. Dla porównania, obszary w pobliżu stacji kolejowych, które kwalifikują się do świadczeń TOD, lecz *nie* zaobserwowano tam żadnych działań w ramach projektu TOD, zawierają o 40% więcej mieszkańców innych ras niż biała, o 23% więcej mieszkańców o niskich dochodach oraz o 16% więcej mieszkańców z wykształceniem średnim lub niższym niż obszary, na których zrealizowano projekty TOD.¹

W analizie wykazano również, że projekty TOD miały pozytywny wpływ na transport publiczny i rozwój gospodarczy. W obszarach miasta, w których zrealizowano projekty TOD, występowało mniej samochodów w gospodarstwach domowych niż w obszarach bez aktywności TOD. Deweloperzy korzystają również z opcjonalnych zalet związanych ze zmniejszeniem liczby miejsc parkingowych na podstawie rozporządzeń TOD oraz zmniejszyli liczbę miejsc parkingowych poza ulicami o 74% w swoich projektach TOD. Gospodarstwa domowe na obszarach z nowymi projektami TOD² mają dostęp do średnio 1,73-krotnie większej liczby miejsc pracy niż gospodarstwa domowe na obszarach bez aktywnego projektu TOD (zgodnie z definicją miejsc pracy w zasięgu 30 minut dojazdu transportem publicznym). Ponadto oczekuje się, że projekty TOD zatwierdzone w latach 2016–2019 stworzą 75 533 nowych miejsc pracy w mieście i zapewnią ponad 3000 nowych, atrakcyjnych cenowo mieszkań w ramach rozporządzenia miasta w sprawie wymagań atrakcyjnych cenowo.

¹ Ankieta dotycząca społeczności amerykańskich (American Community Survey, ACS) oraz AllTransit™ CNT (2016) Biuro Spisu Ludności Stanów Zjednoczonych (U.S. Census Bureau) — 5-letni okres szacunkowy

² Badanie panelowe dynamiki gospodarstw domowych pracodawców 2015 oraz AllTransit™ CNT Biuro Spisu Ludności Stanów Zjednoczonych (U.S. Census Bureau)

Określenie rozwoju zorientowanego na właściwy transport. Sprawiedliwy TOD (eTOD) to rozwój, który umożliwi wszystkim mieszkańcom, niezależnie od dochodów, rasy, pochodzenia etnicznego, wieku, płci, statusu imigracyjnego lub możliwości czerpania korzyści płynących ze zorientowanego na pieszych rozwoju w dużym zagęszczeniu, o różnym przeznaczeniu w pobliżu węzłów transportu publicznego. eTOD podnosi na wyższy poziom i nadaje priorytet inwestycjom i zasadom postępowania, które pozwalają zatrzeć różnice społeczno-ekonomiczne między dzielnicami, w których większość to osoby innych ras niż biała, a dzielnicami, w których większość to osoby białej rasy. Projekty i procesy eTOD stanowią wyraźny głos społeczności w procesach podejmowania decyzji i realizacji korzyści dla tych społeczności, między innymi mieszkania atrakcyjne cenowo, zdrowie publiczne, silne lokalna działalność gospodarcza i zrównoważony rozwój środowiska. eTOD, skupiony na integracji rasowej i budowaniu majątku społecznego, może stanowić siłę napędową, zapewniającą pozytywną transformację do kreowania tętniących życiem, dobrze prosperujących i prężnych dzielnic w połączeniu z możliwościami w całym mieście i w regionie.

Urząd burmistrza Lori E. Lightfoot przewiduje, że Chicago nie będzie już koncentrować biedy i rasowo segregować ludzi w przypadku możliwości społeczno-ekonomicznych; tam, gdzie rasizm strukturalny nie przejawia się już w zasadach postępowania, programach lub inwestycjach miejskich; oraz gdy rasa lub kod pocztowy miejsca zamieszkania danej osoby nie definiują już skutków jej zdrowia, potencjału do budowania bogactwa lub dostępu do możliwości. eTOD jest zarówno procesem, jak i rodzajem rozwoju, który może nam pomóc zrealizować tę wizję. eTOD może ułatwić sprawiedliwe uzyskanie rozwiązania z uwzględnieniem równoczesnego kryzysu sprawiedliwości rasowej, zdrowia publicznego, ekonomicznego i klimatycznego, z jakim mierzą się nasze społeczności. Dla porównania, TOD bez zastosowania aspektu sprawiedliwości może mieć negatywny wpływ na zdrowie i sytuację ekonomiczną obecnych mieszkańców poprzez ewentualne przesiedlenie w wyniku podniesienia statusu (gentryfikacji), jeśli odpowiednio wcześniej nie zostaną podjęte odpowiednie kroki. Bez sprawiedliwego rozwoju w ramach TOD korzyści płynące z transportu publicznego, np. atrakcyjność cenowa, dostęp do pracy, dzielnice nadające się do zamieszkania i spacerów, w rezultacie przypadną tym, którzy już dysponują bogactwem i władzą.

Zobowiązanie do działania. Plan postępowania eTOD 2020 wyznacza kompleksowy zestaw działań, które miasto ma zrealizować w ciągu najbliższych trzech lat. Zalecenia zostały opracowane w ramach międzysektorowego procesu zaangażowania i analizy programów miasta oraz struktury ocen skoncentrowanych na kryteriach wyników, sprawiedliwości i wdrażania. Utworzono grupę roboczą eTOD liczącą ponad 70 członków, aby zaangażować zainteresowane strony reprezentujące różne wydziały miasta, organizacje społeczne, sektor prywatny, organizacje dobroczynne oraz regionalnych partnerów rządowych i non-profit. Plan postępowania jest dokumentem aktualizowanym na bieżąco, który będzie poprawiany równoległe z przeprowadzanymi inicjatywami miasta i działaniami planowania. Te zobowiązania dotyczące zasad postępowania wyznaczają kierunek sprawiedliwego programu postępowania TOD i planu jego wdrażania miasta Chicago. Wiele określonych zobowiązań będzie wymagać dodatkowego zaangażowania społeczności i zainteresowanych stron w celu omówienia szczegółów i zapewnienia sprawiedliwego wpływu.

W ciągu pierwszego roku władze miasta chcą szybko wykazać się osiągniętymi sukcesami w ramach istniejących procesów, które wykorzystują trwające prace do wzmocnienia zobowiązań dotyczących mieszkań atrakcyjnych cenowo, standaryzacji zaangażowania społeczności oraz sformalizowania koordynacji między sektorami i między resortami. W ciągu kolejnego roku Biuro Burmistrza, Departament Planowania i Rozwoju (DPD), Departament Mieszkaniowy (DOH), Departament Transportu (CDOT), Agencja Transportu Publicznego Miasta Chicago (CTA) i inni partnerzy określą konkretne możliwości koordynacji eTOD w ramach stref oraz inne przepisy lub wysiłki, nad którymi obecnie trwają prace. Miasto określi potencjalne obszary pilotażowe i projekty demonstracyjne, aby rozpocząć testowanie i wdrażanie aspektów planu postępowania, w tym między innymi możliwości w ramach inicjatywy burmistrza INVEST South/West na rzecz podwyższenia poziomu życia społeczności.

Trzy strategiczne priorytety eTOD. Plan postępowania zawiera trzy strategiczne priorytety: 1) Budowanie wewnętrznych możliwości, niezbędnych do obsługi eTOD; 2) Konieczność użytkowania, łatwiejsze korzystanie oraz większa sprawiedliwość eTOD; oraz 3) Uwzględnienie zasad eTOD w planie modernizacji całego miasta Chicago.³

1. Budowanie możliwości miasta w celu wspierania inicjatywy eTOD

Potrzebna jest wyraźna koordynacja między sektorami i instytucjami, aby wspierać wiele celów sprawiedliwego rozwoju zorientowanego na transport publiczny, a także zobowiązanie do oceny, odpowiedzialności i przejrzystości. Budowanie infrastruktury do obsługi kompleksowego eTOD będzie mieć fundamentalne znaczenie dla spełnienia tej wizji.

Wdrażanie i koordynacja	Kontynuować zwoływanie grupy roboczej eTOD i sformalizować koordynację między sektorami i między instytucjami , np. poprzez formalne utworzenie grupy operacyjnej eTOD lub innego organu doradczego.
	Wyznaczyć pełnoetatowych pracowników miasta , którzy będą pełnić funkcję kierownika eTOD podczas prac nad zaleceniami dotyczącymi zasad postępowania oraz koordynacji projektów i programów eTOD.
Ocena i odpowiedzialność	Utworzyć strukturę ocen ETOD i opublikować roczne sprawozdanie z wyników , które może uwzględniać określenie celów eTOD i śledzenie takich wskaźników, jak indeks atrakcyjności cenowej mieszkań i transportu publicznego; produkcja i ochrona mieszkań atrakcyjnych cenowo; dostępność; rozwój gospodarczy, zdrowie publiczne i wpływ na środowisko; charakterystyka transportowa i demograficzna mieszkańców TOD.
	Utworzyć Kartę wyników eTOD , której partnerzy społeczni i rządowi mogą używać do oceny przyszłych projektów i programów. ⁴
Ułatwianie sprawiedliwego rozwoju	Opracować strategię wykorzystania gruntów publicznych i wolnych działek w pobliżu transportu publicznego dla pożytku publicznego, w tym opublikować katalog wszystkich gruntów publicznych w wyznaczonych strefach TOD.
	Opracować kompleksowe narzędzie do kreślenia map kalkulatora eTOD , uwzględniające istniejące zasoby organizacji Center for Neighborhood Technology (CNT) i Metropolitan Planning Council (MPC). Kalkulator pomoże członkom społeczności i deweloperom zidentyfikować obszary eTOD, które się kwalifikują, oraz potencjalne skutki.
Zaangażowanie i komunikacja	Określić standard wymagań dotyczących zaangażowania społeczności i metod postępowania związanych z projektami rozwoju i planowania w wydziałach miasta. Budować na podstawie uzgodnionych zasad i zaleceń dotyczących zaangażowania, np. opracowanych przez organizację Elevated Chicago, oraz użyć zasad i projektów eTOD jako możliwości testowania i pilotowania nowych praktyk zaangażowania.
	Opracować publiczne narzędzia edukacyjne i komunikacyjne w celu przekazywania wizji i argumentów dotyczących eTOD.

³ Dodatkowe informacje na temat każdego z nich można znaleźć w „Planie postępowania eTOD 2020” wraz z harmonogramem wdrażania, dostępnym w załączniku F.

⁴ Zobacz przykład z Minneapolis: <http://thealliancetc.org/our-work/equitable-development-scorecard/>

2. Konieczność użytkowania, łatwiejsze korzystanie oraz większa sprawiedliwość eTOD

Przed podjęciem wieloletnich planów obejmujących modernizację całego miasta można wraz z jego partnerami podjąć wiele kroków, aby upewnić się, że eTOD jest wymagany w docelowych dzielnicach, łatwiejszy do osiągnięcia i bardziej sprawiedliwy w realizacji. Wszystkie strategie będą dostosowane do lokalnego kontekstu rynkowego zgodnie z celami miasta dotyczącymi ułatwienia rozwoju w dzielnicach z historycznym ograniczeniem inwestycji przy jednoczesnym unikaniu migracji w dzielnicach, w których inwestycje zostały już przyspieszone. Obejmuje to tworzenie i utrzymywanie atrakcyjnych cenowo mieszkań w pobliżu transportu publicznego, promowanie korzystania z transportu multimodalnego oraz zobowiązanie do uwzględnienia kryteriów zdrowia i sprawiedliwości w ramach zasad postępowania i opracowywania projektów.

Zasady postępowania	Zastosować oceny wpływu na zdrowie i sprawiedliwość podczas rozwoju zasad postępowania związanych z eTOD.
Zagospodarowanie i użytkowanie przestrzenne	Utworzyć elastyczną dopasowaną strefę eTOD , aby wzmocnić wymagania dotyczące gęstości, parkowania i innych sprawiedliwych, odpornych na klimat inwestycji w pobliżu transportu publicznego, dostosowanych do warunków dzielnic (np. siły rynkowej).
	Zapewnić większą elastyczność w dozwolonej eksploatacji budynków , np. zezwalając na udział mieszkań na parterze w większej liczbie dzielnic biznesowych i komercyjnych oraz odpowiednio dobierając rozmiar parkingów, aby odzwierciedlić te dodatkowe rozwiązania.
	Zezwolić na budownictwo wielorodzinne w małej skali we wszystkich strefach TOD.
Zagospodarowanie przestrzenne dotyczące parkowania	Wzmocnić wymagania dotyczące miejsc parkingowych dla rowerów w projektach TOD.
	Ustanowić maksymalną dozwoloną liczbę miejsc parkingowych dla nowych inwestycji we wszystkich strefach TOD, określając, w razie potrzeby, przepisy pozwalające zminimalizować obciążenie kierowców o niskich dochodach.
	Wymagać, aby parkowanie było płatne lub dzierżawione niezależnie od budownictwa mieszkaniowego w projektach TOD (tj. rozdzielić koszty parkowania i mieszkania).
	Uwzględnić opcje i zachęty dotyczące zrównoważonego transportu publicznego w kodach stref , tj. wymagać od deweloperów wdrożenia określonej liczby opcji i zachęt, np. kart miejskich, do zarządzania zapotrzebowaniem na usługi transportu publicznego.
	Zezwolić na wspólne umowy parkingowe , aby spełnić wymagania dotyczące parkowania w obszarach TOD.
Praca i siła robocza	Wzmocnić sprawiedliwość w zasadach postępowania dotyczących zaopatrzenia i różnorodności dostawców , aby zapewnić małym firmom i firmom prowadzonym przez mniejszości oraz osobom rasy czarnej, brązowej, rdzennej i innej niż biała, korzyści płynące w ramach nowego rozwoju.
	Utworzyć miejsca pracy wysokiej jakości za pośrednictwem projektów eTOD z uwzględnieniem mieszkańców i firm

Wrzesień 2020 r. — Plan postępowania eTOD miasta Chicago
DO KONSULTACJI PUBLICZNYCH

Projektowanie/ analiza architektury	Wymagać uwzględnienia zdrowia, sztuki i kultury oraz sprawiedliwości w projektowaniu na poziomie projektu TOD.
	Tworzyć szablony projektów architektonicznych, które mogą usprawnić i uprościć akceptacje projektów eTOD przez miasto .
Transport	Zmodernizować infrastrukturę dla pieszych w strefach TOD, określić priorytety i kierować zasoby w zależności od potrzeb, zaczynając od inwentaryzacji bieżącej infrastruktury chodników.
	Poprawić widoczność i dostępność znaków i drogowskazów transportu publicznego , zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych lub dla których język angielski nie jest językiem ojczystym.
	Zwiększyć dostęp do wspólnych opcji mikromobilności , w tym rowerów, e-rowerów i e-skuterów miejskich.
	Ustalić priorytety finansowania, aby stacje kolejowe CTA i Metra były w całości dostępne dla osób niepełnosprawnych oraz aby zapewnić wystarczającą przepustowość kolei dla nowych pasażerów.
	Zapewnić komunikację autobusową o wysokiej wydajności , zwłaszcza wzdłuż korytarzy autobusowych TOD. Ustalić priorytety infrastruktury rowerowej wysokiej jakości na obszarach eTOD, na ich dojazdach i wyjazdach. Zbadać opcje sprawiedliwego egzekwowania blokowania pasów dla autobusów i rowerów, które nie wyrządzają nieproporcjonalne szkody mieszkańcom o niskich dochodach.
Praktyki mieszkaniowe	Zachować niedofinansowane, atrakcyjne cenowo budownictwo mieszkaniowe w strefach TOD, zwłaszcza budynki z 2–4 mieszkaniami.
	Wzmocnić wymagania w zakresie atrakcyjności cenowej i dostępności dla budownictwa mieszkaniowego wspieranego przez miasto w strefach TOD, w tym poprzez aktualizacje rozporządzenia w sprawie wymagań dotyczących atrakcyjności cenowej.
	Zmodyfikować miejski plan zagospodarowania kwalifikowanego (Qualified Allocation Plan, QAP), aby uwzględnić preferencje dotyczące budowania atrakcyjnych cenowo mieszkań w strefach TOD , szczególnie dla mieszkańców o bardzo niskich dochodach.
Zachęty rozwojowe	Opracować zachęty i zasady postępowania, aby chronić i zachować organizacje społeczne, małe firmy i inne obiekty w dzielnicach, w strefach TOD.
	Ustalić priorytety eTOD we wnioskach o finansowanie miejskie , które wspiera rozwój budownictwa mieszkaniowego i rozwój gospodarczy, w tym między innymi w ramach funduszu szans w dzielnicy (Neighborhood Opportunity Fund).
	Opracować zachęty dla przestrzeni publicznej w projektach eTOD.

3. Uwzględnienie zasad eTOD w planie modernizacji całego miasta Chicago

Chicago znajduje się w początkowej fazie realizacji pierwszego od dziesięcioleci planu modernizacji obejmującej całe miasto. Zalecenia dotyczące przyspieszenia eTOD mogą i powinny zostać uwzględnione na wczesnym etapie procesu planowania modernizacji całego miasta, począwszy od uwzględnienia oceny stanu zdrowia i sprawiedliwości, a skończywszy na określeniu priorytetów inwestycji dotyczących transportu publicznego i zdefiniowaniu określonych możliwości w pobliżu węzłów tranzytowych.

Zagospodarowanie przestrzenne i podział na strefy	Opracować proces dla miasta i partnerów w celu przeprowadzania ocen sprawiedliwości rasowej i zdrowia w planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach dotyczących podziału na strefy.
	Ustanowić strukturę planów zagospodarowania przestrzennego w dzielnicach , która jest zgodna z celami sprawiedliwości, prężności i różnorodności i uwzględnia określone możliwości w obszarach TOD .
Transport	Ustalić priorytety inwestycji dotyczących transportu publicznego, rowerów oraz ruchu pieszego w planie modernizacji całego miasta.
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Uwzględnić bezpieczeństwo i higienę pracy w planie modernizacji całego miasta.

Czas na odważne działanie na rzecz sprawiedliwości. W ciągu ostatnich osiemnastu miesięcy od pierwszego powołania grupy roboczej eTOD miało miejsce wiele wydarzeń, które miały wpływ na rozwój niniejszego planu postępowania. Jednym z najważniejszych z nich był wybór i inauguracja burmistrza Lori E. Lightfoot oraz zmiana przywództwa w wydziale. Miasto odczuło również niszczycielskie skutki globalnej pandemii, która głęboko wpłynęła na zdrowie i bezpieczeństwo ekonomiczne tysięcy mieszkańców Chicago, zwłaszcza rasy innej niż biała. Mieszkańcy całego miasta prowadzą protesty dotyczące sprawiedliwości rasowej, domagając się reformy policji i wielu programów rządowych, w których dziedzictwo systemowego rasizmu nieustannie pogłębia różnice społeczno-ekonomiczne w społecznościach rasy czarnej i brązowej.

Nadszedł czas na odważne myślenie i działanie. Miasto prawdopodobnie nigdy wcześniej nie było lepiej przygotowane do objęcia nowego kursu wyznaczonego siłą społeczności, która zobowiązuje do zniesienia segregacji rasowej w naszym mieście i oferuje ścieżki budowania bogactwa społeczności dla wszystkich mieszkańców niezależnie od ich koloru skóry lub transportu publicznego, a to z kolei propaguje zdrowie społeczności, aby zatrzeć różnice w oczekiwanej długości życia różnych ras. Dzięki przemyślanym decyzjom politycznym, inwestycjom i realizacji programów, które uwzględniają te wartości, rozwój w miejscach obsługiwanych przez transport publiczny może i powinien skutecznie przynosić korzyści wszystkim mieszkańcom Chicago, niezależnie od tego, czy mieszkają w pobliżu transportu publicznego.